

SURINAAMSCH GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

COURANT EN

Gouvernements-Secretarie.

PARAMARIBO, den 28 Julij 1848.

Bij gemeenschappelijke beschikking van de Departementen voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz. en van Marine en Kolonien dd. 18 | 25 Mei d. j. No. 3 en L. B. No. 7, is aan den Heer D. M. SANCHES, op het door denzelfden daartoe gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend als *Corresponderend Lid der Hoofd-Commissie voor de Nederlandsch Israëlitische Hoofd-Synagoge te Suriname*, terwijl in deszelfs plaats als zoodanig is benoemd de Heer M. A. KEIJSER.

De Gouvernements-Secretaris,
J. A. LISMAN.

Gouvernements-Secretarie.

PARAMARIBO, den 28 Julij 1848.

Alzoo A. F. VAN AMSON, *Curator ad hoc* over de navolgende Slaven, zich bij rekweste heeft gewend, om *Brieven van Manumissie* voor dezelve te erlangen, als:

- 1°. Voor de slavin *Wilhelmina* of *Acoeba*, bekend voor den vrijdom ten name van F. C. GAANDER.
- 2°. Voor de slavenkinderen *John* en *Semolina*, bekend voor den vrijdom ten name van A. B. d'AVILAR.
- 3°. Voor de slavin *Francina*, bekend voor den vrijdom ten name van P. GROENHAGEN.
- 4°. Voor den slaaf *Karel*, bekend voor den vrijdom ten name van S. CHOCOLAAD, en
- 5°. Voor de slavin *Johanna*, bekend op het *Hoofdstuk van den Raad Commissaris voor de Inlandsche Bevolking*.

Zoo worden al degenen, welke vermeenen mogten redenen van oppositie daartegen te hebben, opgeroepen, om van hun vermeend regt of pretentie binnen den tijd van drie weken ter Gouvernements-Secretarie aanteekening te doen.

De Gouvernements-Secretaris,
J. A. LISMAN.

Paramaribo, 1 Augustus 1848.

Ter informatie van belanghebbenden is dienende, dat naar dien zich nog eene Crediteur tot laste van den gerepudeerden gemeenschappelijken Boedel ANTON WHARTON WHITE, en nagelatene Huisvrouw HELOISE STEPHANIE BRAY, heeft bekend gemaakt de dientengevolge opgemaakte na-rekening en verantwoording, benevens de daarop geformeerde balance, gedurende den tijd van drie weken ter Secretarie van het Commissariaat voor het Departement der Onbeheerde Boedels ter visie ligt, met inthimatie aan de Crediteuren om wanneer zij op die na-rekening, eenige aanmerkingen, hetzij op de gegrondheid of de hoegrootheid der daarop voorkomende schuldvordering, hetzij op de rangschikking van deze Crediteur of eenige remarques of debatten daarop mogten hebben, daarvan binnen den tijd van drie weken na den dag

waarop de bevoegdheid om van de stukken visie te nemen is geëxpireerd, bij eenig behoorlijk schriftuur aan Commissarissen te doen blijken.

De Secretaris,
(16178) F. C. COBLIJN.

(16178) De Exploiteur bij het Geregts-hof te Suriname, zal op VRIJDAG den 4 Augustus 1848, ten overstaan van den Heer Commissaris uit gemeld hof, publiek bij Executie verkoopen:

De Plantagie *Leonsberg* cum annexen gelegen aan de rivier *Suriname*, aankomende den Boedel wijlen ABRAHAM DE LEON.

Het HUIS en ERF gelegen aan de *Wageweg Straat* L. B. N°. 185, aankomende L. M. DANDLAU.

Paramaribo, den 31 Julij 1848.

A. DE RANDAMIE.

PARAMARIBO, den 31 Julij 1848.

Ten aanzien van de vruchtbaarheid der gronden van *Suriname*, bestaan er verschillende begrippen, welke aan een onlangs plaats gehad hebbend wetenschappelijk onderzoek van Professor G. J. Mulder, ten deele kunnen getoetst worden.

De onderzochte gronden waren ontleend aan oorden, welke niet onderhevig zijn aan overstromingen van drabbig water; alle deze zandachtige gronden nu, schijnen om voor de verbouwing van voedingsgewassen geschikt te zijn, de toevoeging van eenig vruchtbaar makend ingrediënt te vereischen. — Wanneer men dezelve echter eene bemesting en wel proefondervindelijk van *guano* doet ondergaan, dan schijnt het dat zij alsdan zullen kunnen voldoen, en, doordien ze lichter zijn, ook geschikter zijn om door den Europeeschen Landbouwer te worden bewerkt, dan de uit den aard meer vruchtbare klei-landen, welke als bewaarplaatsen van *ebbe-slib*, ook zonder toevoeging van eenig vruchtbaar makend specifiek, voor velerlei gewassen zoo dienstbaar zijn bevonden.

De redactie, door de welwillende tussenkomst van het Gouvernement dezer Kolonie het hierna volgend uittreksel uit een rapport van Professor G. J. Mulder voornoemd van den 6den Januarij 1848, aan Zijne Excellentie den Minister van Kolonien ingediend, ter plaatsing bekomen hebbende, heeft het genoegen hetzelfde hierbij aan het publiek ter lezing aan te bieden, in het vertrouwen, dat het meergemeld rapport door velen denkende lezers met belangstelling zal worden overwogen.

De genoemde Aardsoorten zijn onder mijn opzicht onderzocht door den Heer van Laer. Zij hebben uitkomsten gegeven, die ik eerst opsommen wil, om daarna dezelve onderling en in verband tot Kolonisatie te vergelijken.

Uit de opstelling der bestanddeelen van deze acht aardsoorten volgt, dat zij geen van alle regt vruchtbare aarde mogen heeten. Er zijn er zelfs onder, die zeer schraal en hoogst ondankebaar zullen zijn; aan allen moet toegevoegd worden, aan de eene echter veel meer dan aan de andere. De physische gesteldheid derzelve is zeer onderscheiden.

Uit een algemeen oogpunt van plantenbouw beschouwd — en niet het oog gevestigd op deze

of gene soort van planten — zijn de acht aardsoorten in de volgende orde van waarde.

De beste zijn 3a, 3b, 4a, daarop volgt 4b, waarin men onder ons rogge en boekweit zou kunnen verbouwen, hoewel om de ruimere hoeveelheid *yzeroxyde* met niet veel voordeel.

Minder zijn 2a, en omdat zij te veel organische planten-overblijfselen bevatten 2b en 3c.

De slechtste van allen is 1.

Geheel en al te ontraden zijn dus: *Paramaribo bij het Project kanaal, rivier Coesewine Hertenkamp hoogste gedeelte (bis) Rivier Coesewine Baudsoord Biribierieland.*

Minder aanbevelingswaardig is *Rivier Tibitie Willemsoord laagste gedeelte.*

De beste zijn *Rivier Coesewine, Baudsoord hoogste gedeelte, dito afhelling, Rivier Tibitie Willemsoord hoogste gedeelte.*

Maar ook deze laatste moeten gemest worden, zij zijn om hare physische geaardheid te verkiezen, maar zijn toch arm aan hetgeen alle kultuurplanten, inzonderheid die, welke als hoofdvoedingsmiddelen voor menschen en dieren dienen zullen, noodig hebben. Het phosphorzuur, het zwavelzuur, de kalk, de magnesia, enz. waren in alle tot zulke kleine hoeveelheden voorhanden, dat zij samen ongeveer een tiende pCt. bedroegen.

Vergelijken wij daarmede b. v. die hoeveelheden in de waard en groetgronden, (de voor eenige jaren ingedijkte polder van Noord-Holland) voorkomende, zoo zien wij een gewigtig verschil.

(Scheik. onderzoek Deel II pag. 513)

In 100 d.	
Kalk	4,092
Magnesia	0,130
Potash	1,026
Soda	1,972
Ammonia	0,060
Phosphorzuur	0,466
Zwavelzuur	0,896
Koolzuur	6,085
Chlor	1,240
Organische stoffen en Silicaten enz.	84,038.

100,000.

Al het overige gelijk gesteld, is er dus in de waard en groetgronden 150 maal meer aan voor de planten onmisbare zouten, dan gemiddeld voorkomen in de gronden van Nederlandsch-Guiana, waaruit niet volgt, dat de waard en groetgronden 150 maal beter zijn; maar dat zij zeer veel beter zijn, is buiten allen twijfel. De drie als de beste genoemde aardsoorten, zijn echter te verbeteren en niet ondankbare gronden. De beenderen asch, de planten asch, de mest van organischen aard, die men er op brengt, zullen die gronden naar alle waarschijnlijkheid verbeteren en in vrij goede bouwgronden veranderen.

Ik mag intusschen niet verzuimen Uw Excellentie opmerkzaam te maken, op de noodzakelijkheid om in deze zaak evenveel gewigt te hechten aan de hoogte en de ligging van het terrein, den vochtgheids toestand van den bodem, de afwatering en toewatering en soortgelijke omstandigheden, als aan het scheikundig onderzoek.

Om Guano met het meeste voordeel te gebruiken, ga men te werk als volgt:

BEREIDING.

Neem van zandachtige aarde drie deelen, strooi dezelve door middel van eene zeef of mand op den grond; neem nu één deel guano, strooi zulks door middel eener zeef over de als voren doorgezifte aarde; wanneer er kluiten guano overblijven, moeten dezelve worden fijn gemaakt en evenzoo door de zeef gaan. Op de wijze als voren, laagsgewijze voorwerkende, erlangt men eindelijk eene hoop, welke het wel zal zijn, eenige dagen of weken ongestoord en vrij van regen en van zon te laten liggen: waarna dezelve wordt omgeroerd en dit gedaan zijnde, tot gebruik geschikt is.

Sommigen geven de voorkeur, om tien tot twintig maal zooveel zand of aarde met de guano te vermengen.

Men kan ook van de guano eene laag maken, door op een pond guano, van tien tot twintig gallons water te laten trekken, na alvorens het mengsel goed te hebben omgeroerd; men bedekke het vat, waarin die laag wordt bewaard, opdat de ammoniak niet ontsnappe en late het vocht van een tot drie dagen lang staan, alvorens hetzelfde te gebruiken.

AANWENDING.

De hoeveelheid guano voor een akker te bezigen, hangt grootelyks af van den aard des gronds; van 250 tot 400 pond guano per akker, is echter eene geschikte kwantiteit. Guano werkt het spoedigst op eenen ligten zandgrond of leemaarde.

Als men koorn plant, strooije men in het plantgat zooveel van de gemengde guano, als men kan berekenen, dat omtrent een eetlepel guano moge bevatten; men bedekke dan de meststof met zuivere aarde, een paar vingers dik en legge op dezelve de zaadkorrels, die men vervolgens overdekt. Op dezelfde wijze ga men te werk, bij het planten van andere artikelen, als: Boonen, Erwtten, Aardappelen, Wortelgewassen, Meloenen, enz.

Bezig men afbrekels van guano, zoogiete men zulks rondom de plant, doch zorge, de plant zelve daarmee niet te bevochtigen. Het zal wel zijn, vóór de begieting, de aarde rondom de plant lossen te maken.

Zaden van koorn en andere gewassen, kan men in laag van guano laten weeten gedurende vier en twintig uren vóór derzelver uitzaaing; zij zullen dan spoediger opkomen en opgroeijen.

Behoedmiddel voor Koorn en ander zaad, tegen den aanval van insecten.

Het zaad kan, vóór de uitplanting, gedurende vier en twintig uren in eene oplossing van salpeter gehouden worden; dit bevordert de ontkieming en houdt er de vogelen af. Ook is het goed, om over eene hoeveelheid zaad, zooveel warme teer te gieten, dat hetzelfde omgewerkt zijnde, ligtelijk met teer omhuld moge weeten. De insecten zullen er dan niet aan willen knagen.

OVER HET PLANTEN VAN KOORN.

Dit geschiede op den afstand van drie tot vijf voeten. Nadat het gat goed uitgegraven en weder gevuld moge zijn met een compost van van guano of andere goede mestsoort en deze met aarde bedekt is, plaatse men van drie tot zes zaden, eenigzins verwijderd, op elke aldus toebeide plek.

Als de plant opgegroeid is en derzelver mannelijke bloem begint te verwelken, kan men de stengel boven de vrucht afsnijden, voorts de stam van al de bladeren ontdoen: in dien toestand zal de aar spoediger tot rijpheid overgaan; de afgesneden bloemen van de stam afgerukte bladeren, leveren een uitmuntend voeder voor Hoornvee en Paarden op.

Wanneer nu de dekbladeren der aren in het witte overgaan, kan men daarvan de inzameling doen.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, 28 Mei.

Eindelijk melden ons de Italiaansche dagbladen, dat de aanval tegen Peschiera begonnen is, terwijl ter gelijktijd voor Mantua een niet onbelangrijk gevecht is voorgevallen waarbij het voordeel aan de zijde der Italianen verbleven is. Intusschen wordt groote haast meer en meer noodzakelijk; volgens de Duitse legerberigten is de vereeniging van Nugent met Radetzki elk oogenblik te verwachten. Hoezeer de Oostenrijkers die vereeniging verlangen, blijkt uit den haast dien Nugent maakt om voort te rukken, zonder zich veel om Treviso te bekommeren, waarvoor hij slechts een gedeelte van zijn legerkorps heeft achtergelaten. Daar de strijdkrachten nu van beiden zijden op één punt vereenigd zijn, mag men binnen zeer kort de tijding verwachten, dat aan en nabij Peschiera, Mantua en Verona het groote pleit beslist is.

FRANKRYK.

Paris, 25 Mei.

Het comité, benoemd ter opsporing van middelen om het lot der werklieden te verbeteren, heeft thans aan de nationale vergadering een concept-decreet voorgedragen, waarbij het doen van een algemeen en officieel onderzoek naar den toestand van den landelijken en industrielen arbeid wordt voorgelagen; tevens zal men moeten trachten de oorzaken der verachtering en de middelen tot verbetering op te sporen. Dit ontwerp is heden in de vergadering voorgelezen, en de Heer Flocon heeft daarbij bijzonder voor dat gedeelte der arbeidende bevolking gepleit, hetwelk zich met den landbouw bezig houdt. Men heeft besloten het onderzoek te doen plaats hebben en zelfs het tot Algerie uit te strekken.

In den verderen loop der zitting heeft de minister van justitie Crémieux eene concept-wet ingebracht om de bevoegdheid en verplichting tot het uitoefenen der hoedanigheid van gezworene aanmerkelijk uit te breiden; het is commissoriaal gemaakt.

Daarna is een decreet van antwoord op het adres van het congres der Vereenigde Staten aangenomen.

Het overige der zitting is door een vrij levendig debat weggenomen over eene benoeming van officieren der nationale garde, welke de regering regtstreeks gedaan had, zonder het aangenomen beginsel, dat de nationale garde hare eigene officieren kiest, te eerbiedigen. Bij deze gelegenheid heeft zich de jaloezij tegen het uitvoerend bewind weder duidelijk vertoond.

Over die jaloezij en de zich daarmee verbindende oneenigheid behelst overigens een correspondentie berigt de volgende opmerkelijke bijzonderheden:

De geruchten van aftreding der uitvoerende commissie, die heden op nieuw in de zijgangen der vergaderzaal rondliepen, komen weinige overeen met hetgeen ik gisteren omtrent eene toenadering schreef, die tusschen gemelde commissie en de vergadering had plaats gegrepen en welke noodwendig het aanblijven van het tegenwoordig uitvoerend bewind ten gevolge moest hebben. Maar hetgeen gisteren volkomen waar was, is het heden niet meer. De vergadering schijnt in hare bureaux, in hare comités, in hare commissiën aan dezelfde dobberingen, dezelfde slingeren, dezelfde besluite-loosheden ten prooi te zijn, als in hare openbare samenkomsten. Dus, bij voorbeeld, had zich de commissie, belast met het onderzoek van het concept-decreet, waarbij de betrekkingen tusschen de uitvoerende magt en de vergadering gere-

geld worden, aanvankelijk stellig tegen het aannemen van dit decreet verklaard. Van daar de waarschijnlijkheid, dat de leden van dat bewind hun afscheid zouden nemen. Later is de commissie handbaarder geworden en toonde zich genegen om, onder wederzijdsche toegeeflijkheden, tot eene soort van vergelijk te komen. In dit geval zou het uitvoerend bestuur zich staande gehouden hebben. Dit meende men gisteren. Heden is alles veranderd. Men zegt dat de commissie van haar jongste besluit weder teruggekomen is, en zich op nieuw tegen het decreet verklaard heeft; men meent te weten dat haar rapporteur, de Heer Labordere, in last heeft, aan de vergadering glad af het verwerpen der vier artikels, waaruit het bestaat, voort te slaan; aan den anderen kant wil men, dat de uitvoerende commissie op hare beurt nogmaals verklaard heeft dat, zoo het decreet niet in zijn geheel, zonder verandering of wijziging, aangenomen wordt, zij zal aftreden. Ook deze verklaring had de commissie niet doen terugdeinzen; ja zelfs niet de aftreding van haren eigen president, den Heer Martin (van Straatsburg), aan wien de gisteren vermelde toenadering te danken geweest is, en die, zijne een oogenblik geslaagde poging heden weder vrijdeld ziende, naar men zegt voor de eer van het voorzitterschap der commissie bedankt heeft.

Ziedaar hoe op dit oogenblik de zaken staan. De vergadering wenscht wel de uitvoerende commissie over hoop te werpen, maar zij weet niet hoe zij haar vervangen zal. Wat in de vergadering gebeurt, heeft zijnen weerschijn in de commissie tot het decreet. Laat zij zich door haar gevoel van vijandigheid wegslepen, neigt zij voor de verwerping; doch denkt zij aan de gevolgen der aftreding van de vijf, of zelfs van sommige leden der uitvoerende commissie, en aan de moeilijkheid om anderen voor in de plaats te stellen, alsdan houdt zij op en aarzelt, als verschrikt over haar eigen werk. Van daar die slingeren en beurtwisselingen voor en tegen.

De grondoorzaak van dit alles ligt in den naijver der vergadering op haar gezag. Zij durft nog niet de zaken zoo ver brengen als zij wel wenscht, dat is tot een uitvoerend bewind en een ministerie volkomen in haren geest en staatkundige denkwijze, en nu poogt zij in middels de magt der uitvoerende commissie zoo eng te beperken, dat zij zelve het wezentlijk bestuur kan voeren. Hierdoor hoopt de partij der oude linkerzijde van de kamer, die gelijk men weet veel invloed in de vergadering heeft, de klem van het gezag in handen te krijgen. Met dat al schijnt het, dat het rapport, hetgeen nu van de commissie te wachten is, grooten tegenstand in de vergadering ontmoeten zal.

Terwijl deze strijd tusschen de vergadering en het uitvoerend bewind gevoerd wordt, schijnen in den boezem van dit laatste nieuwe oneenigheden te ontstaan. Een deel der leden wil bij de vergadering magtiging verzoeken om den Heer Louis Blanc, als medepligtig aan den aanslag van den 15den dezer, in regten te vervolgen, terwijl de andere leden zich tegen dit oogmerk verzetten. Het schijnt dat alleen staatkundige redenen deze laatsten tot dien weerstand aansporen, want men wil weten, dat ook zij aan Louis Blanc's medepligtigheid niet twijfelen. Men beweert zelfs, dat hij met Barbes, Hubert en consorten op het stadshuis was, toen de nationale garde deze laatste gevangen nam, en dat alleen de vriendschap van den maire, den Heer Marrast, hem de middelen verschaft heeft om uit het gebouw te ontkomen.

Te Paramaribo bij J. J. ENGELBRIGHT.